

Bestandsplan for elg og hjort 2022-2026

Nissedal viltlag

Utarbeidet i samarbeid med Faun Naturforvaltning AS

Foto: Espen Asan, Faun Naturforvaltning

Innhold

1 Bestandsplanens avgrensning og størrelse	3
2 Planperiode	3
3 Kunnskapsgrunnlag	3
3.1 Bestandssituasjon for elg i Nissedal	3
3.2 Beitetaksering i Nissedal.....	7
3.3 Måloppnåelse sist planperiode 2019-2021.....	8
4 Målsettinger for planperioden 2022-2026	9
5 Planlagt uttak i planperioden	9
6 Hjort	13
6.1 Bestandssituasjon for hjort	13
6.2 Mål for planperioden 2022-2026.....	13
7 Sammenligning med tilgrensende vald	14
7.1 Fjone og Håtveit.....	14
7.2 Haugsjø.....	15
7.3 Heimdal.....	16
7.4 Kyrkjebygda.....	17
7.5 Nordbygda.....	18
7.6 Treungen med Årak	19
7.7 Felle	20
9 Kontroll, rapportering og reaksjonsbestemmelser	21
10 Godkjenning	22

1 Bestandsplanens avgrensning og størrelse

Bestandsplanen omfatter Nissedal Viltlag sitt område i Nissedal kommune (Tabell 1). Totalt disponerer viltlaget et tellende areal på 719 867 dekar.

Tabell 1. Ulike storvald med tellende areal (daa) og % tellende areal av total for Nissedal viltlag.

Valdnummer	Vald	Tellende areal	% av total
3822V0001	Nordbygda	54 000	7,5
3822V0002	Kyrkjebygda	89 457	12,4
3822V0016	Håtveit m/ Åkre	44 560	6,2
3822V0017	Fjone m/ Trontveit	137 150	19,1
3822V0004	Treungen	69 260	9,6
3822V0006	Aarak	35 730	5,0
3822V0011	Heimdal	85 000	11,8
3822V0009	Felle	81 160	11,3
3822V0012	Haugsjå	123 550	17,2
Sum viltlaget:	9	719 867	100

2 Planperiode

Planen gjelder for femårsperioden 2022 - 2026.

3 Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget er i tillegg til lokalkunnskap hentet fra www.hjorteviltregisteret.no og www.ssb.no, samt basert på tidligere bestandsvurderinger og beitetakseringer. Fra 2018 ble det en endring i sett elg instruksen, noe som vil medføre en økning i «sett elg»-indeksen sammenlignet med tidligere år. I snitt kan man anta at indeksen vil gå opp med 43 % sammenlignet med om man førte etter gammel instruks. Dette varierer ut ifra jaktlagsstørrelse og jaktform.

3.1 Bestandssituasjon for elg i Nissedal

Fellingstall

Det ble felt 91 elg i 2021 og totalt 239 elg i forrige planperiode fordelt på 37 % kalv, 24 % ungdyr, 30 % eldre okse og 9 % eldre ku (Figur 2, øvre høyre delfigur). Av dyr 1,5 år og eldre utgjorde hanndyr 72 % av jaktuttaket i perioden 2019-2021.

Bestandsutvikling

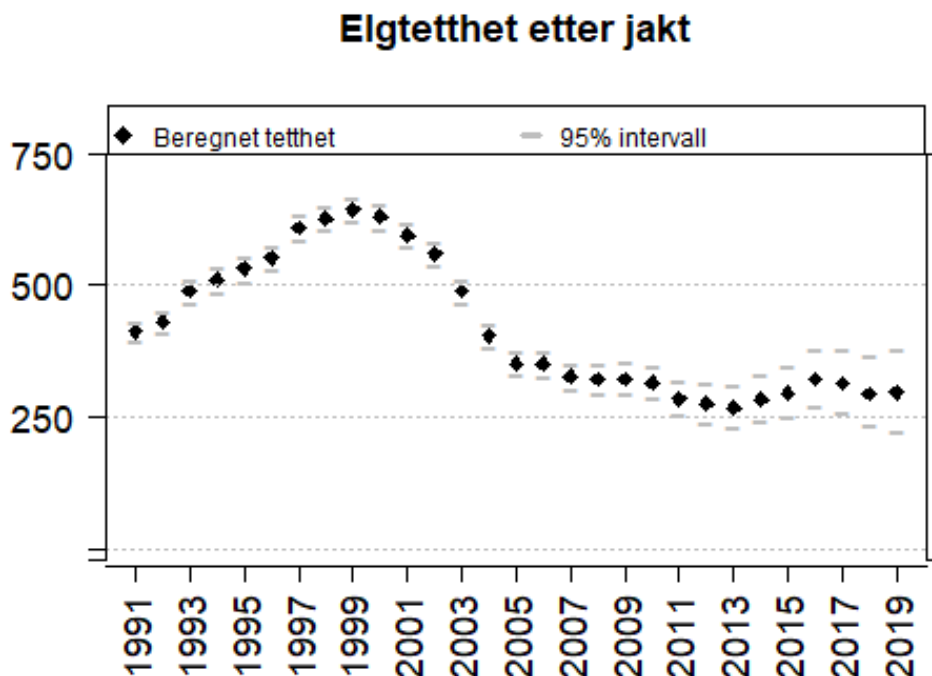
Det ble sett 0,56 elg per jegerdag og felt 0,059 per dag i 2021 (Figur 2, øvre venstre delfigur). Elgtettheten i Nissedal etter jakta 2019 ble estimert til 296 individ (Figur 1). Indeksene «sett per dag» og «felt per dag» har økt siste treårsperiode, og indikerer dermed en økning i bestandstettheten. I 2021 ble det sett 2,4 ku per okse, hvor trenden viser en nedgang i okseandelen de siste årene (Figur 2, midtre venstre delfigur).

Jaktpress

Det er i snitt nedlagt 1552 jegerdager årlig for siste treårsperiode. Prosent skutt av sett for kategoriene okse, ku og kalv lå i 2021 på henholdsvis 27 %, 5 % og 14 % (Figur 2, midtre høyre delfigur). Jaktpresset har vært lavt for hodyr siden 2014, og generelt ligget høyt for okser over en lengre periode.

Bestandskondisjon

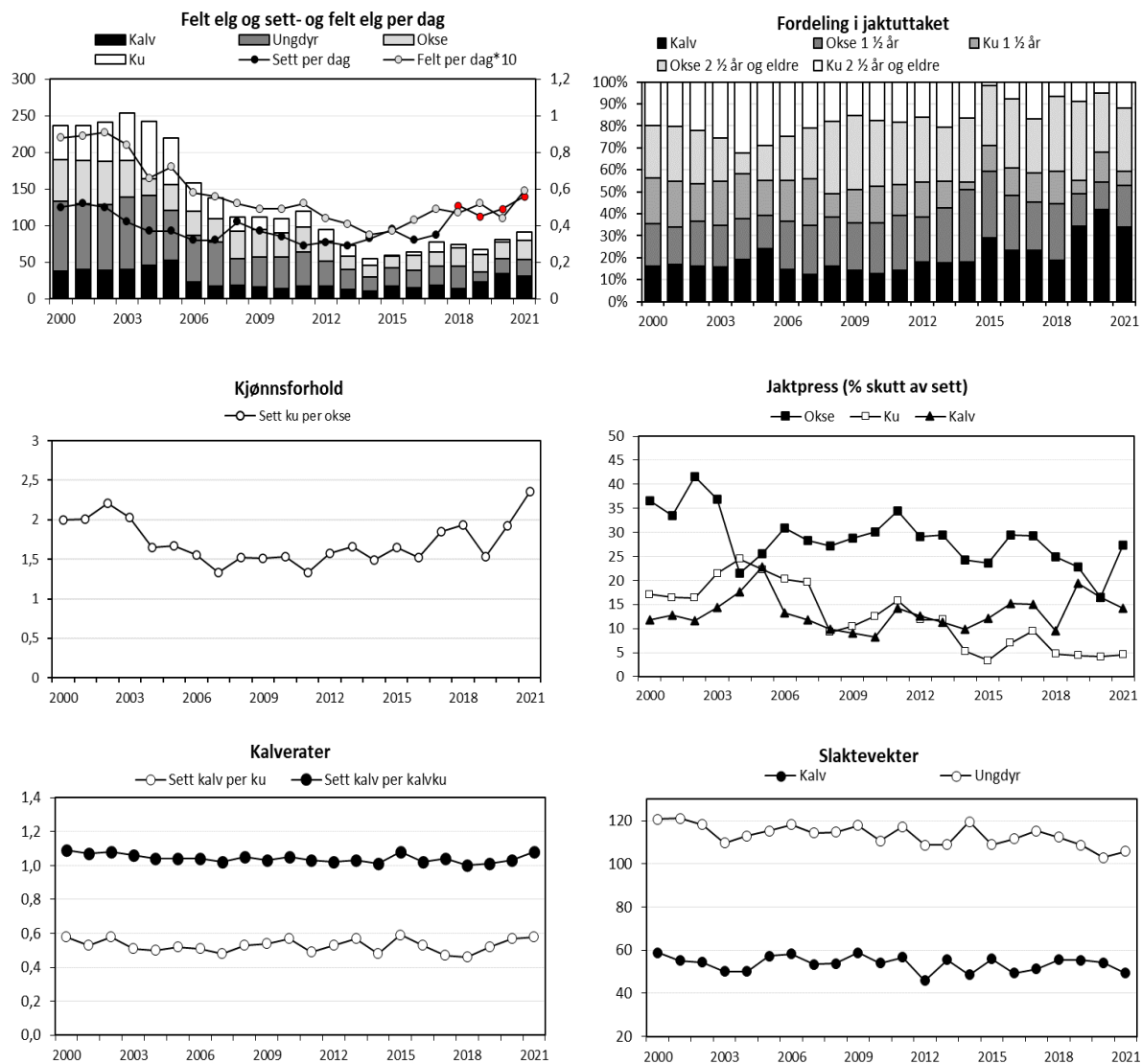
Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr lå i 2021 på henholdsvis 49 kg og 106 kg, med snitt på 53 kg for kalv og 106 kg for ungdyr siste treårsperiode (Figur 2, nedre høyre delfigur). Kalve- og tvillingraten var i 2021 på henholdsvis 0,58 og 1,08, med snitt på 0,56 kalv per ku og 1,04 kalv per kalvku siste treårsperiode (Figur 2, nedre venstre delfigur).

Figur 1. Beregnet elgtetthet ($\pm 95\%$ konfidensintervall) etter jakt i Nissedal kommune i perioden 1991-2019¹.

¹ Meland, M., Myhren, F.O., Gangsei, L.E. og Roer, O. 2020. Elgen i Telemark etter jakta 2019. Faun rapport R007-2020. Faun Naturforvaltning.

Bestandsplan for Nissedal viltlag 2022-2026 V2

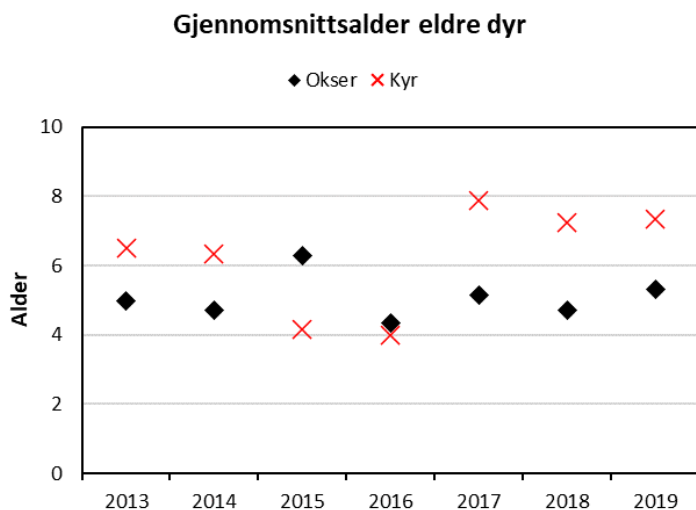

Figur 2. Felte elg samt sett elg per jegerdag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), kjønnssforhold (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett»), midte høyre delfigur, kalvrater (nederste venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nederste høyre delfigur) for Nissedal kommune i perioden 2000-2021.

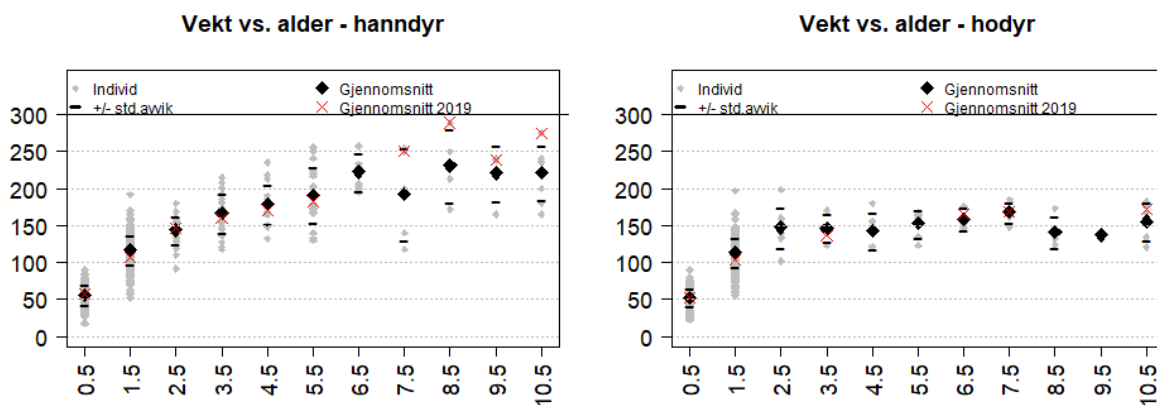
Snittalder og vektutvikling

Gjennomsnittsalder for felte elgokser 2,5 år og eldre har ligget jevnt rundt 5 år i perioden 2013-2019 (Figur 3). Snittalderen for kyr 2,5 år og eldre har vært høyere enn oksene for samme periode, med unntak av i 2015, og har variert mellom 4 år og 8 år.

Vektutviklingen ut ifra aldersbestemte elg, viser at okser øker i vekt ved økende alder opp til 8 år og at kyr øker i vekt frem til 2 års alder (Figur 4). De tyngste oksene i Nissedal veier over 250 kg i slaktevekt, mens de tyngste kyrene veier rundt 200 kg. Få data for eldre dyr gjør snittvektene mer usikre for disse alderskategoriene.

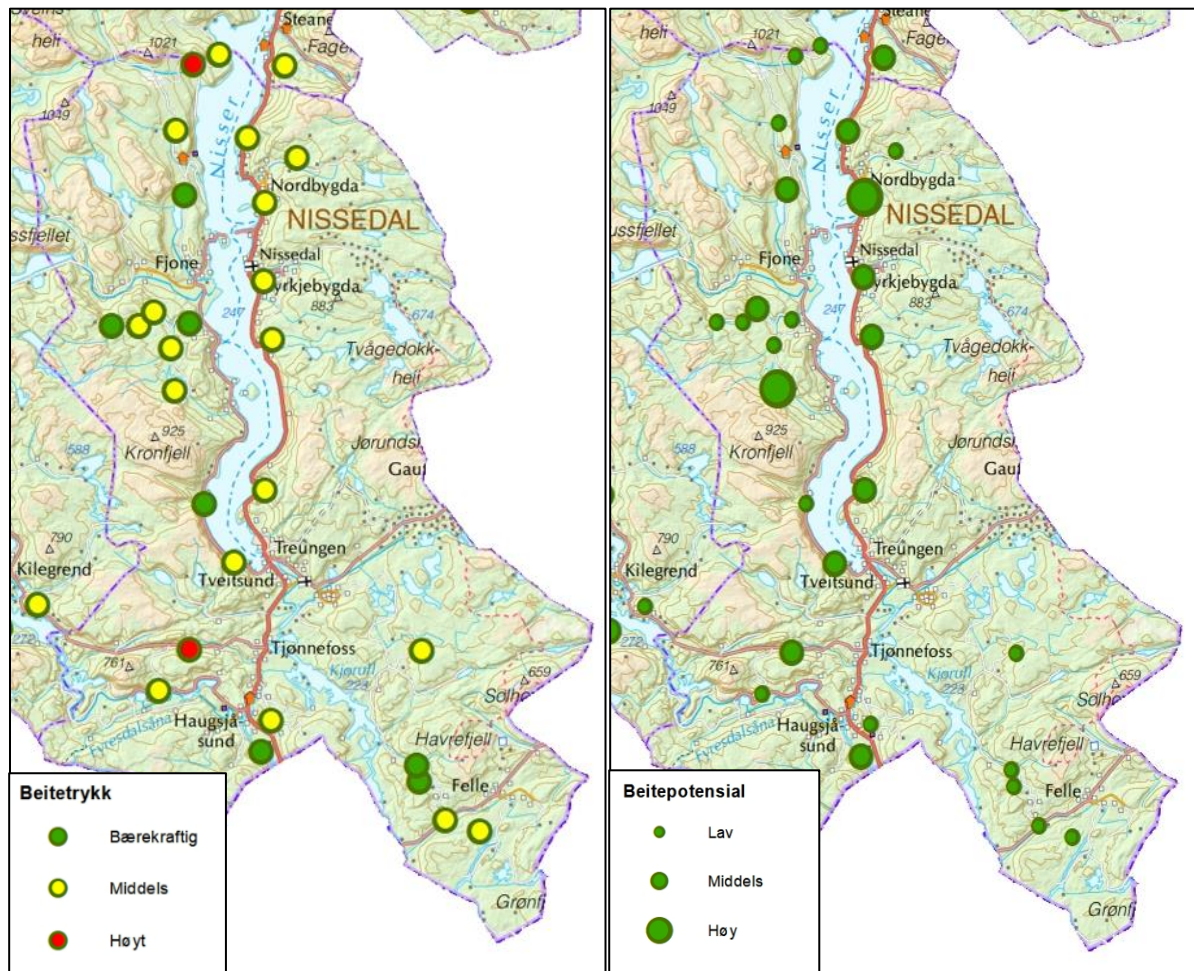
Figur 3. Gjennomsnittsalder for felte okser (sort rute) og kyr (rødt kryss) 2,5 år og eldre i Nissedal kommune i perioden 2013-2019.

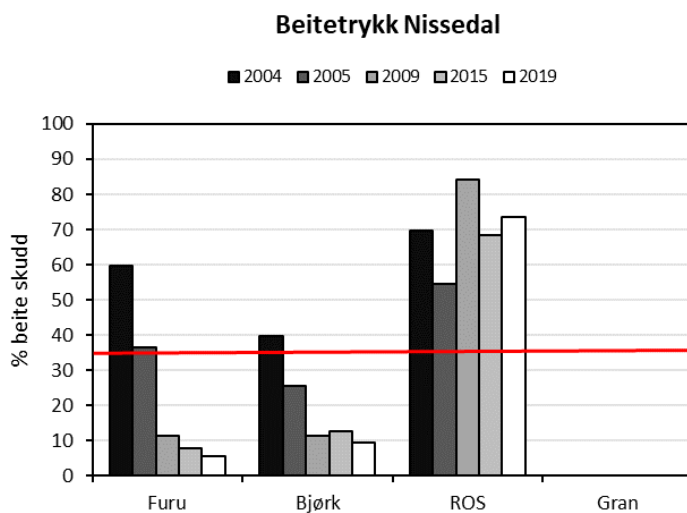
Figur 4. Vektutvikling (\pm 95 % konfidensintervall) for felte okser (venstre) og kyr (høyre) i Nissedal kommune i perioden 2013-2019. Kategori 10,5 inneholder også alle individ eldre enn 10,5 år.

3.2 Beitetaksering i Nissedal

Det ble taksert 26 bestand i Nissedal kommune våren 2019 (Figur 5). Samlet beitetrykk ble vurdert til moderat overbeite, med overbeite av ROS-artene. Sammenligning av beitetrykk ved ulike år viser at beitetrykket generelt sett har gått ned (Figur 6). Uttaksprosenten i 2019 for de ulike indikatorartene var 5 % for furu, 9 % for bjørk, 73 % for ROS-artene og 0 % for gran.

Figur 5. Kart over registrert beitetrykk og beitepotensial i Nissedal kommune 2019 (Meland m.fl. 2019).

Figur 6. Registrert beitetrykk i Nissedal kommune i 2004, 2005, 2009, 2015 og 2019 (Meland m.fl. 2019).

3.3 Måloppnåelse sist planperiode 2019-2021

Det ble felt 81 % av kvota for sist planperiode. Det ble lagt til grunn følgende hovedmål:

«Det er viktig at bestanden lokalt er tilpassa beitegrunnet, da elgbestanden er veldig ulik i nordre og søndre del av kommunen. Difor må forvaltninga tilpassast slik at me får ei positiv utvikling av viktig kvalitetsbeite i heile kommunen. Dette vil gi betre kondisjon og produksjon hos elgen i heile kommunen».

Videre ble det lagt opp delmål og virkemidler for å oppå dette. Måloppnåelsen for sist periode er oppsummert i tabell 2.

Tabell 2. Evaluering av måloppnåelse fra forrige bestandsplan for Nissedal viltlag.

Delmål i bestandsplan 2019-2021	Resultat	Måloppnåelse
Kvaliteten på stamma bør vere så god at det i snitt er meir enn 1,1 kalv pr. kalveku	Snitt på 1,04 (4 %) siste tre år, fordelt på 1,01 i 2019, 1,03 i 2020 og 1,08 i 2021.	Ikke oppfylt
Bestanden bør ikkje vere større enn at viktige beiteplanter sommarstid kan utvikle produksjonspotensialet.	Viktige beiteplanter sommerstid er vanskelig målbart. Beitetakst fra 2019 viser overbeite for ROS-artene (73 % uttak), og elgbestanden antas å være noe større etter jakta 2021 sammenlignet med etter jakta 2018. Dermed antas det ingen bedring, men dietten er mer sammensatt sommerstid.	Ikke oppfylt
Det er ynskjelig å halde ei stabil stamme med en gjennomsnittsalder som gir høg kalveproduksjonsrate hos kyr og gode slaktevekter.	Snittalder fra felte kyr de siste årene har vist relativt høg snittalder. Kalveratene har vist positiv trend de siste par årene, mens slaktevektene ikke er bedret.	Ikke helt målbart (få eldre kyr)
Ikkje skyte meir enn 60 % hanndyr	72 % hanndyr av 1,5 år og eldre felt i perioden 2019-2021.	Ikke oppfylt
Ku/okseforhold på 1,5 – 1,8	Snitt siste tre år: 1,9 ku per okse, fordelt på 1,5 i 2019, 1,9 i 2020 og 2,4 i 2021.	Ikke oppfylt

4 Målsettinger for planperioden 2022-2026

Planen er laget i tråd med kommunale målsettinger gjeldene for perioden 2022-2025. Videre er det gjennom lokal forskrift fastsatt et minsteareal på 8 000 dekar for elg.

Generelt kommunalt mål:

«Hjorteviltbestandene må holdast på eit berekraftig nivå med omsyn til stamma sin produksjon og kondisjon, og minimere konflikter med landbruksinteresser og trafikk. Uttaket skal fokuserast mot små og uproduktive dyr, og ein moderat til stor andel kalv og 1,5-åringar».

Følgende hovedmål er gjeldene for Nissedal viltlag i perioden 2022-2026:

Bestanden skal tilpasses lokale forhold innenfor viltlaget da det forekommer forskjeller med hensyn til bestandstruktur, tetthet og beitegrunnlag, og forvaltes mot en produktiv stamme med god kondisjon.

Målbare delmål 2022-2026

- Kvaliteten på stammen bør være så god at det i snitt er mer enn 1,1 kalv pr. kalvku (10 % tvillingandel).
- Minst 45 % av jaktuttaket bør være årskalv.
- Det bør ikke skytes mer enn 55 % av hanndyr 1,5 år og eldre.
- Ku/okseforholder bør ligge rundt 1,1 – 1,4 i planperioden.

5 Planlagt uttak i planperioden

Det er lagt opp til et årlig uttak på 120 elg, totalt 575 elg i planperioden (Tabell 4). Viltlaget tildeler fellingskvote til valdene for 5 år.

Tabell 3. Planlagt fordeling av jaktuttak i Nissedal viltlag i perioden 2022-2026.

Kalv	Ungdyr	Voksen okse	Voksen ku
Min. 45 %	Min. 25 %	Maks. 15 %	Maks. 15 %

- Det er en målsetting å spare store produksjonsdyr av både okser og kyr.
- Eldre okser skal ha maks 4 tagger i geviret.
- Eldre kyr skal fortrinnsvis være små og uten kalv.
- Det kan felles kalv for alle kategorier dyr. Ungdyr med samme kjønnskategori kan felles for eldre dyr (okse 1,5 år for eldre okse og kvige 1,5 år for eldre kyr).
- Viltlaget tildeler ekstra dyr og betaler fellingsavgift for felt kalv under 40 kg slaktevekt og ungdyr under 75 kg slaktevekt (forsøksordning i 2 år, kan bli forlenget ut planperioden).

Tabell 4. Anskyttningsplan for planperioden 2022-2026 for Nissedal viltlag.

År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	SUM
2022	53	30	15	18	120
2023	53	30	16	16	120
2024	52	28	16	19	120
2025	56	27	18	14	120
2026	54	28	16	18	120
SUM	268	143	81	85	600
% foredling	45	25	14	14	100

Fordeling på vald

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Nordbygda: Arealandel 7,5 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	5	3	2	2	12	4 500
2023	5	3	2	2	12	4 500
2024	6	3	1	2	12	4 500
2025	5	3	2	2	12	4 500
2026	6	3	2	1	12	4 500
Sum:	27	15	9	9	60	
% fordeling:	45,0	25,0	15,0	15,0	100	

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Kyrkjebygda: Arealandel 12,4 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	8	6	3	3	20	4 473
2023	9	5	3	3	20	4 473
2024	9	5	3	3	20	4 473
2025	10	5	2	3	20	4 473
2026	9	5	3	3	20	4 473
Sum:	45	26	14	15	100	
% fordeling:	45,0	26,0	14,0	15,0	100	

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Håtveit m Åkre: Arealandel 6,2 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	4	3	1	1	9	4 951
2023	4	3	1	1	9	4 951
2024	4	2	1	2	9	4 951
2025	4	2	2	1	9	4 951
2026	4	2	1	2	9	4 951
Sum:	20	12	6	7	45	
% fordeling:	44,4	26,7	13,3	15,6	100	

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Fjone m Trontveit og Reine: Arealandel 19,1 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	11	6	3	4	24	5 715
2023	11	6	4	3	24	5 715
2024	10	6	4	4	24	5 715
2025	11	6	4	3	24	5 715
2026	11	6	3	4	24	5 715
Sum:	54	30	18	18	120	
% fordeling:	45,0	25,0	15,0	15,0	100	

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Treungen: Arealandel 9,6 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	4	3	1	1	9	7 696
2023	4	2	2	1	9	7 696
2024	4	3	1	1	9	7 696
2025	4	2	2	1	9	7 696
2026	4	2	1	2	9	7 696
Sum:	20	12	7	6	45	
% fordeling:	44,4	26,7	15,6	13,3	100	

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Aarak: Arealandel 5,0 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	2	1	1	1	5	7 146
2023	2	2	0	1	5	7 146
2024	2	1	1	1	5	7 146
2025	3	1	1	0	5	7 146
2026	2	1	1	1	5	7 146
Sum:	11	6	4	4	25	
% fordeling:	44,0	24,0	16,0	16,0	100	

Bestandsplan for Nissedal viltlag 2022-2026 V2

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Heimdal: Arealandel 11,8 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	4	3	1	2	10	8 500
2023	5	2	2	1	10	8 500
2024	4	3	1	2	10	8 500
2025	5	2	2	1	10	8 500
2026	4	3	1	2	10	8 500
Sum:	22	13	7	8	50	
% fordeling:	44,0	26,0	14,0	16,0	100	

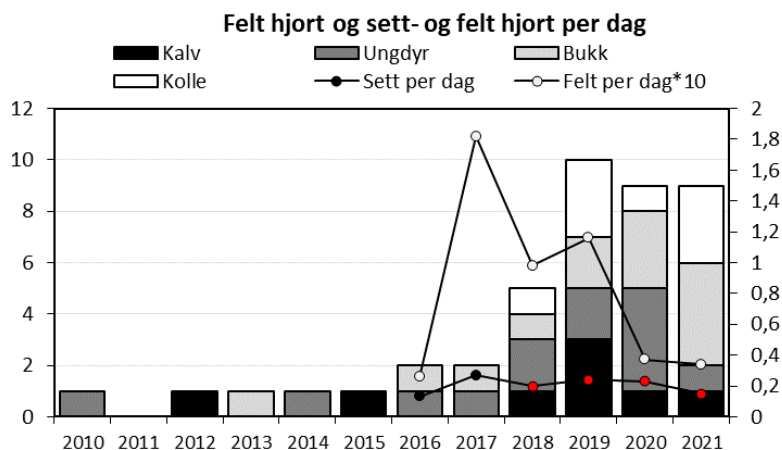
TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Felle: Arealandel 11,3 %.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	5	2	1	2	10	8 116
2023	5	3	1	1	10	8 116
2024	4	2	2	2	10	8 116
2025	5	3	1	1	10	8 116
2026	4	2	2	2	10	8 116
Sum:	23	12	7	8	50	
% fordeling:	46,0	24,0	14,0	16,0	100	

TILDELING AV ELG 2022 - 2026						Tildela Areal pr elg
Haugsjå: Arealandel 17,2%.						
År	Kalv	Ungdyr	Voksen ku	Voksen okse	Sum	
2022	7	4	2	2	15	8 237
2023	6	4	2	3	15	8 237
2024	7	4	2	2	15	8 237
2025	7	3	3	2	15	8 237
2026	7	4	2	2	15	8 237
Sum:	34	19	11	11	75	
% fordeling:	45,3	25,3	14,7	14,7	100	

6 Hjort

6.1 Bestandssituasjon for hjort

Hjorten øker stadig i antall – også i Nissedal. Det felles stadig flere hjort i kommunen og det er forventet at trenden vil fortsette i årene fremover. Per nå finnes det for tynt datagrunnlag til å fastslå noe sikkert ut ifra sett hjort, men det har vært en økning i antall jegerdager og jaktfelt som har levert skjema de siste årene (207 jegerdager og 16 jaktfelt i 2021).

Figur X. Utvikling i sett og felt hjort per jegerdag, samt fordeling av jaktuttak på kategori kalv, ungdyr, bukk og kolle for Nissedal kommune i perioden 2010-2021.

6.2 Mål for planperioden 2022-2026

Viltlaget ønsker å inkludere hjorten i sin forvaltning. Foreløpig er det vanskelig å definere klare forvaltningsstrategier. Imidlertid ønsker vi å være bevisste på hva slags dyr som eventuelt skytes: Vi ønsker å være varsomme med å skyte store bukker og eldre hind. Dette er med utgangspunkt i at vi ønsker en økende og livskraftig hjortebestand i kommunen.

Viltlaget tar sikte på å felle inntil 20 dyr per år med ønske om fordeling som oppgitt i tabell 5.

Tabell 5. Ønsket fordeling på alder og kjønn for felte hjort i Nissedal viltlag i perioden 2022-2026.

Kalv	1,5-åring totalt	Av dette - Spissbukk	Eldre bukk	Eldre kolle
Min. 20 %	Min. 20 %	Maks 15 %	Maks. 30 %	Maks. 30 %

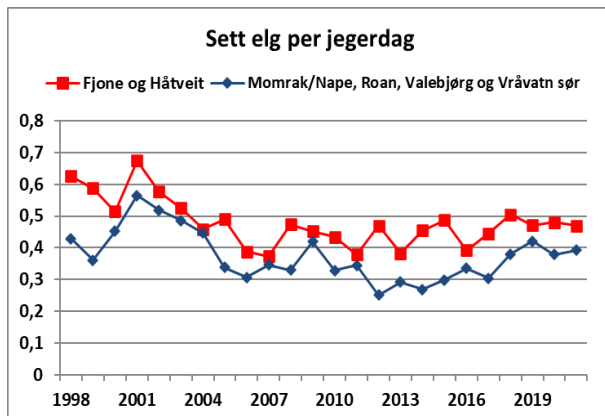
Innrapportering av sett hjort og slaktevekter vil bidra til økt kunnskap og bedre forvaltning av hjort i Nissedal. For å danne et godt datagrunnlag for videre forvaltning av hjort oppfordres det til å føre sett hjort, også når det jaktes hjort uten observasjoner av dyr.

7 Sammenligning med tilgrensende vald

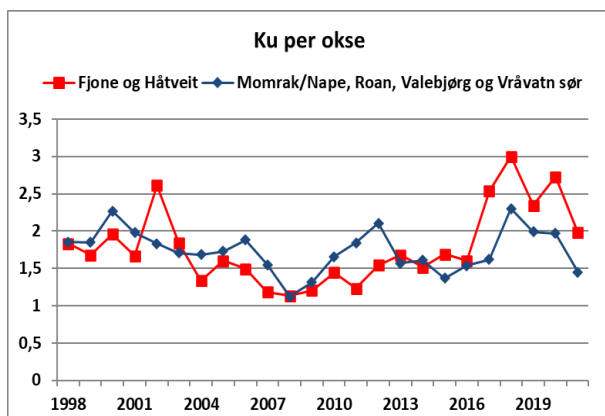
Viltlaget, som utgjør mesteparten av Nissedal kommune, grenser til en rekke vald i andre kommuner. Viltlaget er i tillegg «del» av Nisser, som fungerer langt mer kanaliserende for elgen enn administrative grenselinjer på kart. Det er derfor naturlig å se det enkelte valdet i sammenheng med vald som grenser inntil på andre sida av kommunegrensene. For at indeksene skal ha størst mulig presisjon bør man ha minimum 1000 jegerdager og 500 observasjoner, noe de færreste valdene har, og indeksene må sees i lys av den sammenheng.

7.1 Fjone og Håtveit

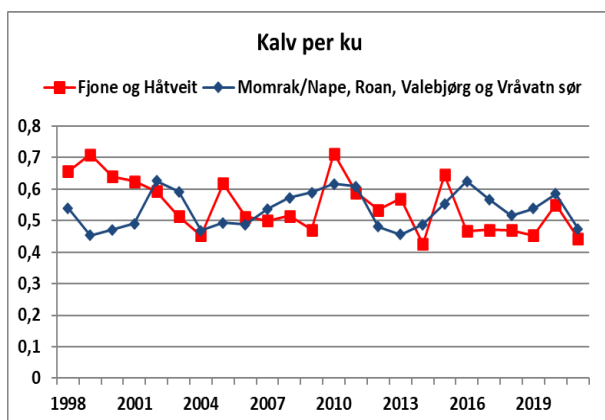
Fjone og Håtveit grenser til vald i Fyresdal og Kviteseid.

Bestandstettheten fra 2003 har heile tiden vært høyere på Fjone selv om den gikk ned fra 2001 til 2007. Siden har det vært en vekst på Fjone/Håtveit opp mot 0,45 elg per dag i 2017, mot et jevnt nivå på rundt 0,3 elg per dag i Fyresdal og Kviteseid. Fra og med 2018 vil ny sett elg instruks gjøre sammenligninger før og etter mer utfordrende. Fjone og nabovaldene virker å ha en stabil elgtetthet for siste fireårsperiode.

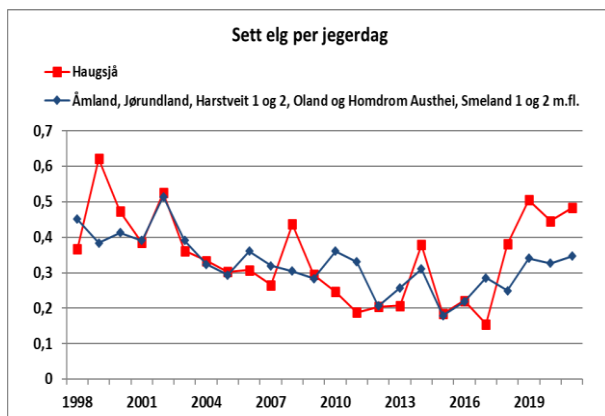
Kjønnsforhold har vært stabilt på ca. 1,5 ku pr okse fra 2004 fram til 2016. I perioden 2017 til 2021 har det blitt et skjevare kjønnsforhold i Fjone med snitt på 2,3 ku sett per okse for siste treårsperiode. Tilgrensende vald synes å ha et noe jevnere kjønnsforhold enn Fjone/Håtveit fra 2016 til i dag.

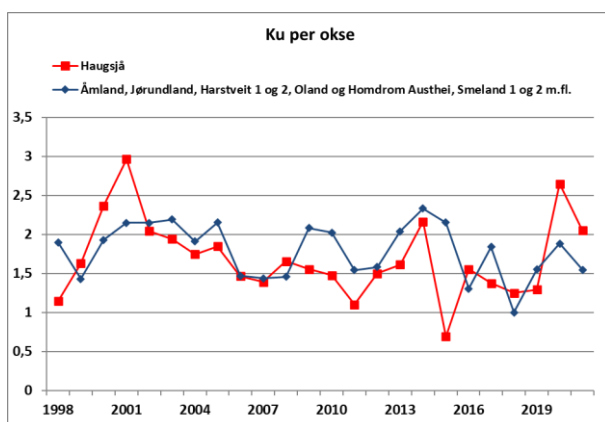
Produktiviteten har i siste planperiode vært i snitt 0,48 kalv per ku i Fjone/Håtveit, mot 0,53 i tilgrensende vald. Det har i siste femårsperiode vært noe høyere kalveproduksjon i tilgrensende vald.

7.2 Haugsjå

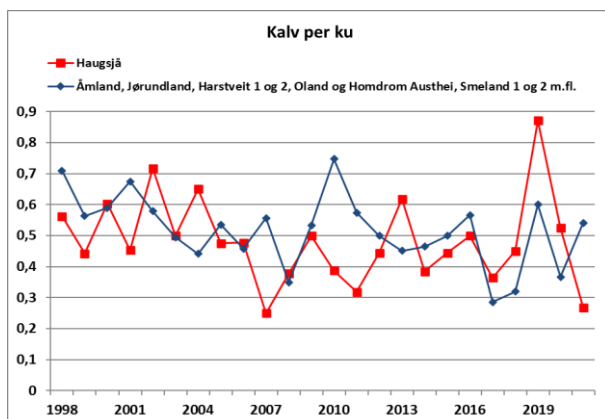
Haugsjå storvald grenser til Gjøvdal viltlag i Åmli.

I grove hovedtrekk har utvikling i bestandstettheten fulgt hverandre over tid. Det er brudd i tidsserien fra 2018 da ny rapporteringspraksis ble innført. Det ble en mer markert økning i sett elg indeksen for Haugsjå sammenlignet med tilgrensende nabovald etter overgang til ny sett elg instruks. For siste treårsperiode er det observert i snitt 0,48 elg per dag i Haugsjå og 0,34 elg per dag i nabovaldene.

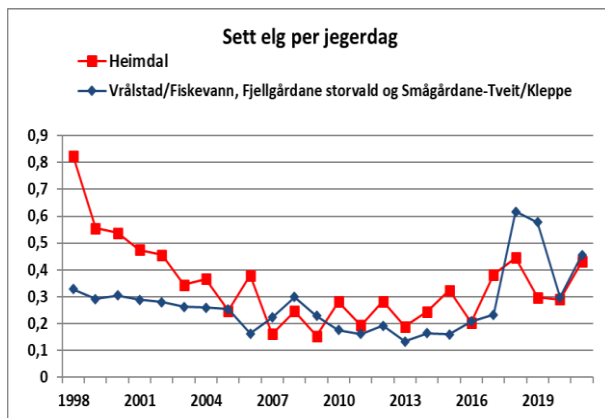
Kjønnsforholdet har holdt seg relativt stabilt over tid rundt 1,5-2 ku per okse. Det har de siste par årene vært observert noe lavere andel okser i Haugsjå enn i nabovaldene.

Kalveraten har ligget på nær samme nivå på begge sider av kommunegrensa, med noe lavere produksjon i Haugsjå i perioden fra 2006 - 2012. Kalveraten var nede i 0,27 for Haugsjå i 2021, med et snitt på 0,55 for siste treårsperiode. Nabovaldene hadde et snitt på 0,5 kalv per ku for siste treårsperiode.

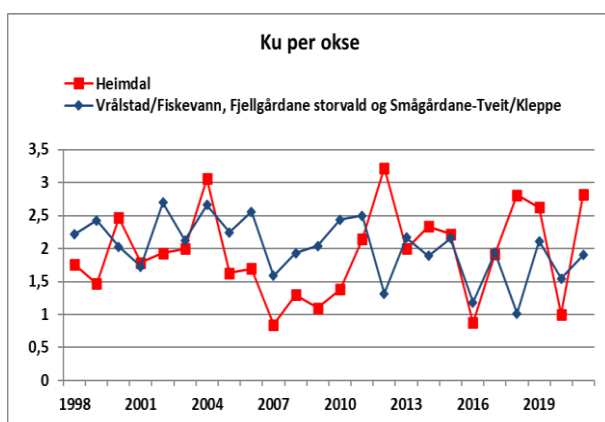
7.3 Heimdal

Heimdal grenser til Drangedal kommune.

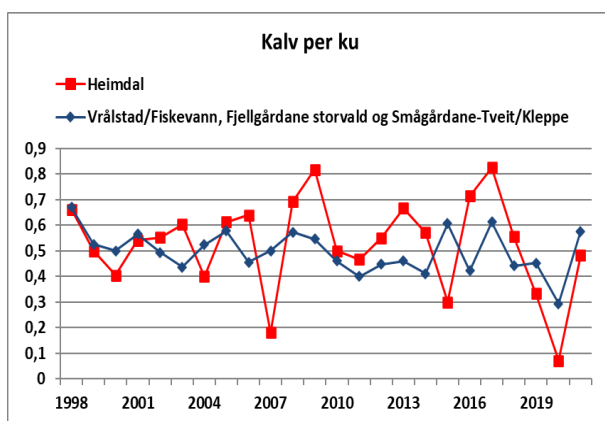

Bestandstettheten i Heimdal hadde etter toppen i 1998 en sterk nedgang frem til 2007. I nabovaldene har bestanden fulgt samme utvikling som i Heimdal, men på et noe lavere nivå i perioden fra 2011 til 2015. Tidsserien er brutt fra og med 2018, som følge av ny rapporteringspraksis.

Snittet for siste treårsperiode er 0,34 elg sett per jegerdag i Heimdal og 0,44 elg sett per jegerdag for nabovaldene.

I perioden 2004 – 2010 har det vært et jevnere kjønnsforhold, med ca. 1,5 ku pr okse fra 2005-2010, sammenlignet med årene før og etter. Nabovalda i Drangedal har i perioden 2013 - 2017 hatt nokså lik okseandel. Etter 2018 er det observert lavere andel okser i Heimdal, men dette kan til dels skyldes ny rapporteringspraksis.

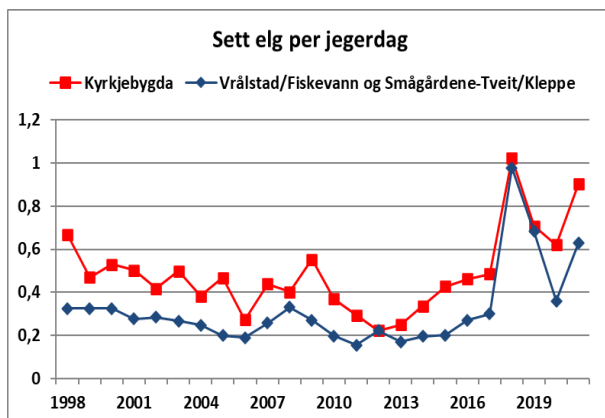

Produktiviteten har siden 2010 vært jevnt høyere i Heimdal enn i nabovaldene på andre siden av kommunegrensa. Snittet for siste treårsperiode viser derimot en kalverate på 0,3 i Heimdal mot 0,44 for nabovaldene i Drangedal.

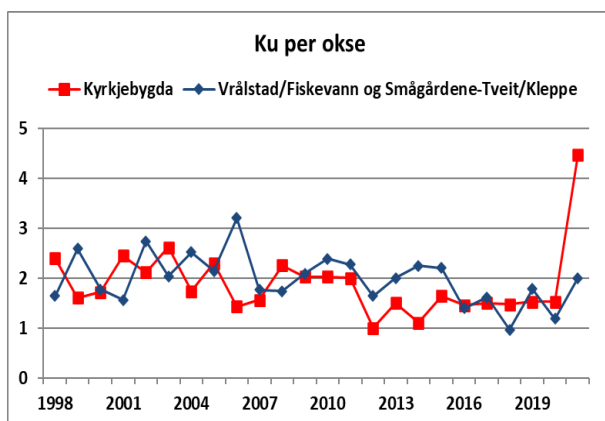
I 2007, 2015 og 2020 har produktiviteten i Heimdal vært svært lav, men det kan være en «statistisk utligger» som skyldes tilfeldigheter grunnet et lite datamateriale.

7.4 Kyrkjebygda

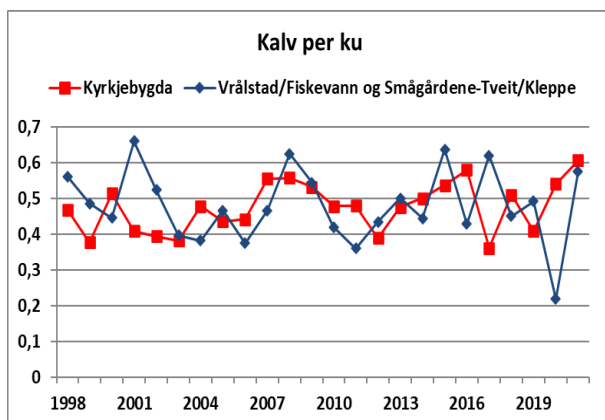
Kyrkjebygda grenser til Tørdal i Drangedal mot øst.

Kyrkjebygda har hatt høyere tetthet enn Tørdal i hele perioden før og etter 2012, da «sett elg per dag» for første gang var på samme nivå på begge sider av kommunegrensa. Fra 2013 har bestanden på begge sider økt, og trolig stabilisert seg de siste årene på et noe høyere nivå. Tidsserien er brutt fra og med 2018 som følge av ny registreringsinstruks. Det er i snitt for siste treårsperiode sett 0,74 elg per dag i Kyrkjebygda og 0,56 elg per dag i tilgrensende områder.

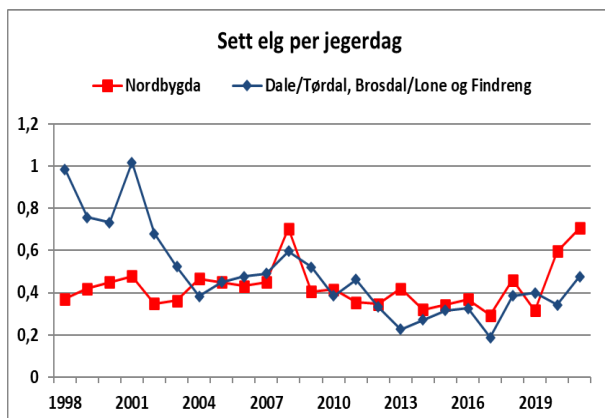
Kjønnsforholdet har vært relativt likt med noe færre okser på Tørdalsida. I perioden etter 2012 har det vært et jevnere kjønnsforhold for begge områder sammenlignet med tidligere. I Kyrkjebygda har det blitt sett rundt 1,5 ku per okse over lengre tid, mens det i 2021 ble observert hele 4,5 ku per okse.

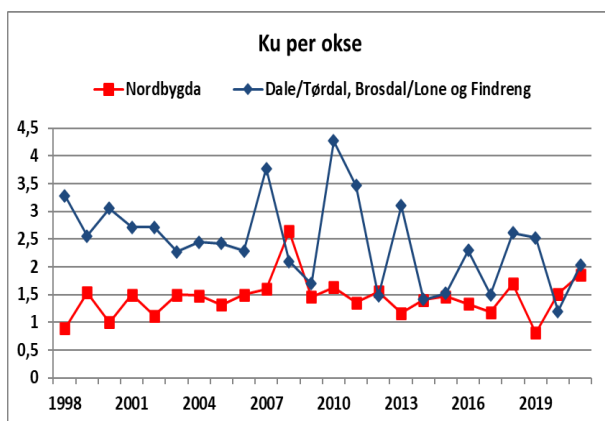
Kalveraten har i større grad variert årlig i naboområdet enn i Kyrkjebygda. Produktiviteten gikk betydelig opp fra 2012 til 2016 på begge sider av grensa, etter en tidligere nedgang frem til 2012. Snittet for siste treårsperiode for Kyrkjebygda og naboområde i Drangedal var på hhv. 0,52 og 0,43 kalv per ku.

7.5 Nordbygda

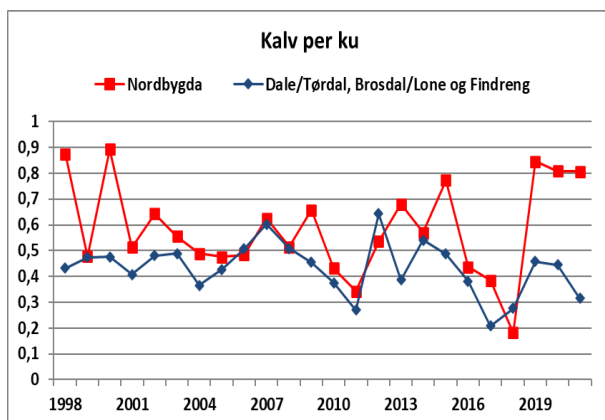
Nordbygda grenser til jaktlag i Drangedal og Kviteseid.

Bestandstettheten var frem til 2004 vesentlig høyere i naboområdene. Etter 2004 har forholdet mellom områdene vært likere, med relativt stabil bestand. Bestandstettheten virker å øke svakt de senere årene. Snitt for siste treårsperiode er 0,54 elg sett per dag i Nordbygda og 0,41 elg per dag i tilgrensende områder.

Nordbygda har i hele perioden hatt et jevnere kjønnsforhold (høyere okseandel) enn naboområdet, med rundt 1,5 ku sett per okse i hele perioden. Fra 2019 har det vært en nedgang i okseandelen for Nordbygda.

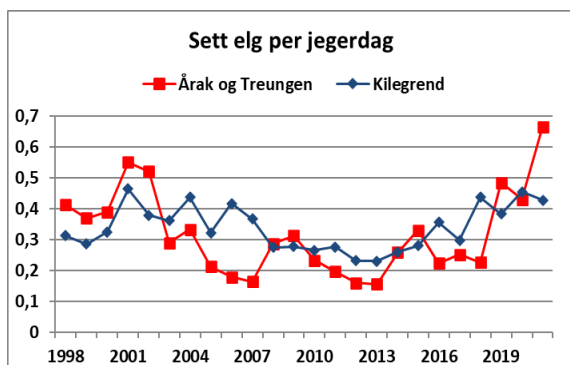

Nordbygda har i snitt hatt høyere produktivitet enn nabovalda i hele perioden. Kalv per ku har vært høy i Nordbygda siste treårsperiode, med snitt på 0,82. Til sammenligning har naboområdet 0,41 kalv per ku i snitt for samme periode. 2018 var det dårligste produksjonsåret for Nordbygda i hele perioden, med under 0,2 kalv per ku.

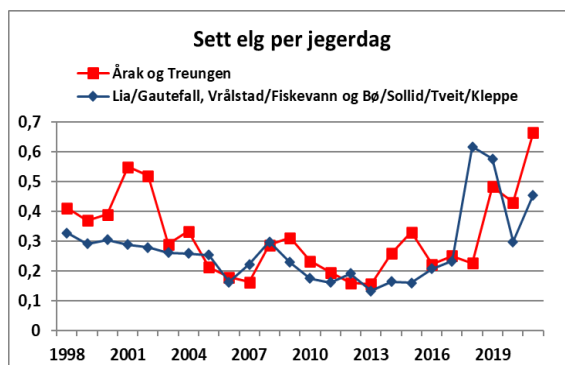
7.6 Treungen med Årak

Treungen m Årak grenser i vest til Kilegrend i Fyresdal og flere vald i Drangedal i nord og øst.

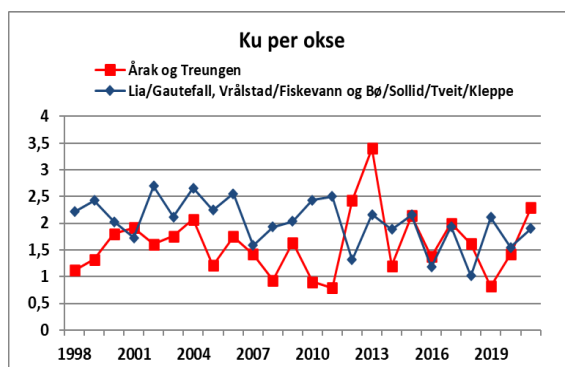
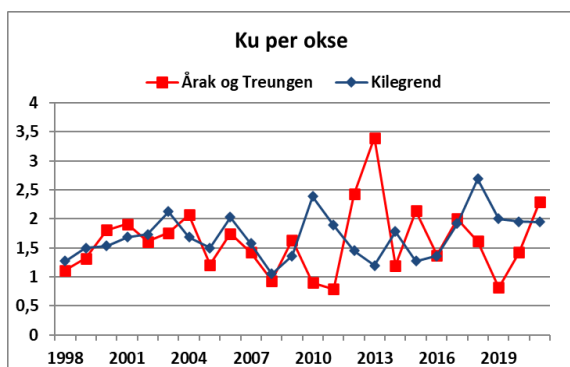
Treungen og Årak med Kilegrend

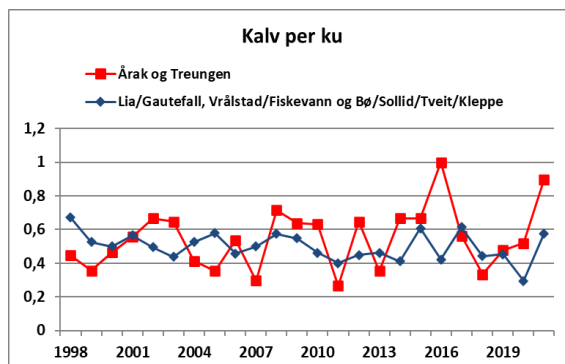
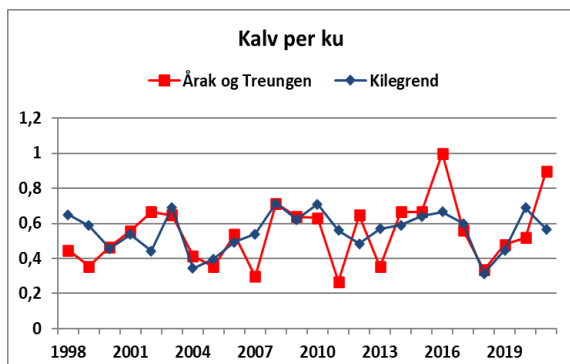
Treungen og Årak med vald i Drangedal

Fra 2012 har bestandstettheten økt for Treungen m Årak, Kilegrend og valdene i Drangedal ut ifra «sett elg». Snitt for siste treårsperiode er 0,53 elg sett per dag i Treungen m Årak, 0,42 elg per dag i Kilegrend og 0,44 elg per dag i Drangedal. Treungen med Årak og Kilegrend virker å ha en økning i bestandstettheten siste år, mens valdene på Drangedalsiden synes å ha hatt en bestandsnedgang de siste par årene. Som følge av ny sett elg instruks fra 2018, er ikke indeksen direkte sammenlignbar bakover i tid.

Ku/okse-forholdet har variert årlig, gjerne som følge av få jegerdager og observasjoner. Snitt for siste treårsperiode er 1,5 ku sett per okse for Treungen m Årak, 2 ku per okse for Kilegrend og 1,9 ku per okse for nabovald i Drangedal. For Kilegrend og Drangedalsida har det vært nær stabil okseandel de siste årene, med noe jevnere kjønnsforhold i Drangedal enn i Kilegrend. Treungen m. Årak har hatt en minkende okseandel siste treårsperiode med 2,3 ku observert per okse i 2021.

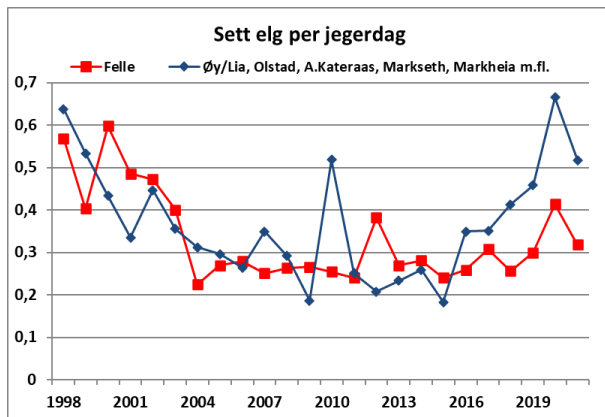

Det har også vært årlige variasjoner på kalverater, noe som gjør det usikkert å tolke utviklinga i detalj. Med unntak av 2011, 2013 og 2018 har produktiviteten ligge på et greit nivå for Treungen m. Årak, de siste 10 årene på rundt 0,6 kalv pr sett ku. Kilegrend ligger nesten på samme nivå i hele perioden, mens i valda i Drangedal har produktiviteten vært noe lavere. Snitt for siste treårsperiode er 0,63 kalv per ku for Treungen m Årak, 0,57 kalv per ku for Kilegrend og 0,44 kalv per ku for nabovald i Drangedal.

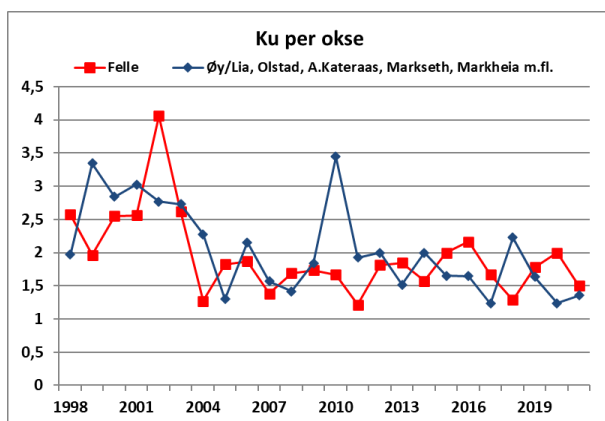
Trenden for Treungen med Årak og Kilegrend er positiv, mens for valdene i Drangedal virker den å være stabil.

7.7 Felle

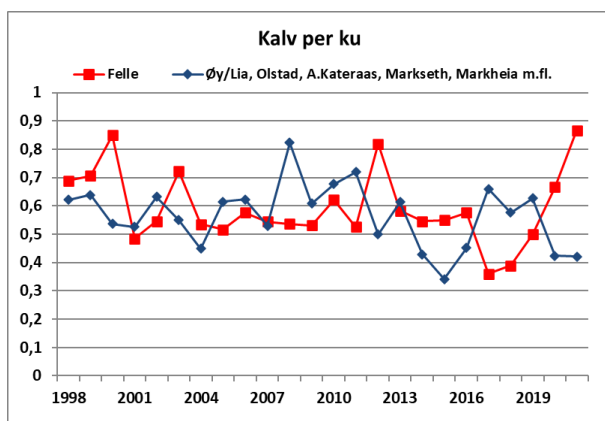
Felle grenser til en rekke forskjellige vald i Åmli, Vegårshei og Gjerstad.

Det har vært en nedgang i bestandstettheten for både Felle og nabovaldene fra slutten av 90-tallet. For siste treårsperiode er det i snitt sett 0,34 elg per dag i Felle og sett 0,55 elg i nabovaldene. Fra 2015 til i dag har bestandsutviklingen vært økende for begge områdene, men mest markert for nabovaldene. Tidsserien er brutt fra og med 2018, med ny sett elg instruks.

Kjønnforholdet har vært relativt stabilt for begge områdene siden 2004 til i dag, på drøye 1,5 – 2 kyr per okse. Snitt for siste treårsperiode viser et kjønnforhold på 1,8 ku per okse i Felle og 1,4 ku per okse for nabovaldene.

Produktiviteten var stabil på mellom 0,5 – 0,6 kalv per ku på Felle fra 2001 til 2016. De siste årene har det vært en positiv utvikling for kalveproduksjonen på Felle. For nabovaldene varierer det mer mellom år. Snittet for siste treårsperiode viser 0,68 kalv er ku for Felle og 0,49 kalv per ku for nabovaldene.

9 Kontroll, rapportering og reaksjonsbestemmelser

Jaktlag i det enkelte vald samarbeider om forvaltningen og jobber for å jevne ut skeivheter og «urettferdigheter» underveis. Videre samarbeider også valda seg imellom for at forvaltningen skal bli så god som mulig.

I henhold til hjorteviltforskriften vil det innen 14 dager etter siste jakt dag rapporteres sett elg/hjort, fellingstall og slaktevekter til kommunen via Hjorteviltregisteret. Internt vil det registreres slaktevekter på alle felte dyr, da dette er et viktig mål på kvaliteten og kondisjonen i bestanden. Ved registrering av slaktevekter er korrekt aldersbestemmelse på 1,5 åringer viktig.

Feilskytninger ordnes internt i valdene, evt. mellom vald i viltlaget.

10 Godkjenning

Nissedal Viltlag har godkjent bestandsplanen. På vegne av årsmøtevedtak har lederen i viltlaget fullmakt til å sende inn bestandsplanen til godkjenning av Nissedal kommune.

Sted: _____ Dato: _____

Leder i Nissedal Viltlag

Bestandsplanen er godkjent:

Sted

Dato

For Nissedal kommune